

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Αφήγηση και “εθνική” ταυτότητα:

Η Κυπριακή Συλλογή στο
Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών

Ρογήρος Χριστοδούλου

Λεμεσός 2016

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία επιχειρεί να παρουσιάσει το τρόπο αφήγησης της κυπριακής ιστορίας τα μέσα από την συλλογή του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών. Η εργασία αναδεικνύει τον ρόλο του μουσείου στην εθνική αφήγηση και την προσπάθεια για δημιουργία κοινής «εθνικής» ταυτότητας Ελλάδας-Κύπρου μέσω της συλλογής. Στη συνέχεια, εμβαθύνει στον τρόπο συγκρότησης της Κυπριακής Συλλογής, στον τρόπο ερμηνευτικής προσέγγισης των κύριων εκθεμάτων και την παρουσίαση τους στον κοινό.

Τον κύριο μέρος της εργασίας αποτελείται από δύο κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο επιχειρείται μια ιστορική αναδρομή για το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, το μεγαλύτερο και σπουδαιότερο μουσείο της Ελλάδας και ένα από τα σημαντικότερα μουσεία στον κόσμο λόγω της αρτιότητας των συλλογών του, που καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Γίνεται μια μικρή αναφορά στην Αρχαιολογική Εταιρεία και το σημαντικό έργο που επιτελούσε κατά των 19^ο αιώνα. Ανάμεσα σε άλλα συνέβαλε στην επιτάχυνση των ανασκαφών, των αναστηλώσεων των αρχαίων μνημείων με σκοπό τον εμπλουτισμό της επιστήμης της αρχαιολογίας. Στην συνέχεια, περιγράφονται περιληπτικά οι αίθουσες του μουσείου στη σημερινή τους μορφή και γίνεται μια ξεχωριστή μνεία στην αίθουσα περιοδικών εκθέσεων. Στο τέλος του κεφαλαίου γίνεται αναφορά στην προσπάθεια δημιουργίας «εθνικής» ταυτότητας στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας γίνεται μια προσπάθεια ανίχνευσης του ελληνικού εθνικισμού στην Κύπρο κατά τον 19^ο αιώνα, που καλλιεργείται η διάδοση της ελληνικής εθνικής συνείδησης ως ένα παρακλάδι του ελληνικού αλυτρωτισμού. Στη συνέχεια, αναφέρονται πτυχές της αρχαίας ιστορίας της Κύπρου και της ιστορίας της

αρχαιολογίας στην Κύπρο. Η εξέταση της νομοθετικής και της ευρύτερης διαχείρισης των αρχαιοτήτων στο νησί συνδέετε, στην συνέχεια, με την συγκρότηση της Κυπριακής Συλλογής του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, μια διαδικασία που ξεκίνησε στα μισά του 19^{ου} αιώνα, όταν η Κύπρος ήταν ακόμη υπό Οθωμανική κυριαρχία. Παρουσιάζεται αναλυτικά η αίθουσα της Κυπριακής Συλλογής, οι θεματικές ενότητες της Έκθεσης, οι στόχοι της έκθεσης, ο τρόπος προσέγγισης των εκθεμάτων και τέλος τα συμπεράσματα που έχουν προκύψει.

Στην συγκεκριμένη εργασία αντλούνται όσο το δυνατό περισσότερες πληροφορίες από την υπό διερεύνηση διεθνή βιβλιογραφία για το υπό εξέταση θέμα. Επιχείρησα να απαντήσω τα κύρια ερωτήματα τα οποία αιτιησαν μέσω της βιβλιογραφίας μέσω της εορτασθείσας.

Η εργασία δεν εξερευνά τις πολλές πτυχές του εθνικισμού και της εθνικής ταυτότητας. Κύριος σκοπός είναι η διερεύνηση της προσπάθειας του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών για δημιουργίας εθνικής ταυτότητας των Κυπρίων μέσω της συλλογής του και πώς συμβάλλει στην προβολή της εθνικής αυτής συνείδησης.

ABSTRACT

This thesis attempts to present the narrative of Cypriot History as given through the collection of the National Archaeological Museum in Athens. The work will highlight the role of the museum in the national narrative as well as the effort to create a common "national" identity between Greece and Cyprus through the collection. From there, it goes on to focus on the assembling process of the Cypriot collection, as well as the way in which the main exhibits have been interpreted, and their presentation to the public.

The main part of the work consists of two chapters. The first chapter is a look on the history of the National Archeology Museum, the largest and most important museum in Greece and one of the most important museums in the world because of the excellence of its collections covering the whole range of ancient Greek civilization. A brief reference to the Archaeological Society is made: the important role it played in the 19th century, since among others it contributed to the acceleration of the excavations and restorations of ancient monuments, thus enriching the science of Archaeology. A brief description of the museum halls in their current state follows, with a special mention in the temporary exhibition room. The end of the chapter focuses on the effort to create a "national" identity at the National Archaeological Museum.

The second the many chapters begins by tracing the establishment of Greek nationalism in Cyprus in the 19th century and the spread of Greek national consciousness as an offshoot of Greek irredentism. Following this, the chapter looks at aspects of the ancient history of Cyprus and the history of archeology on the island.

This policies regarding Cypriot antiquities is then liked the assembling of Cypriot Collection of the National Archaeological Museum, a process that started in the middle of the 19th century, when Cyprus was still part of the Ottoman Empire. There is a detailed description of the Cypriot collection hall, its sections and its objectives, the approach of the exhibits, and finally the conclusions that emerge.

The thesis utilizes a great deal of information from the international literature related on the subject matter. Throught this literature that the main questions of the thesis are negotiated.

The thesis doe was to deal with the wide range of issues o nationalism and national identity. The aim is to approach the National Archaeology Museum's efforts to create a national identity for the Cypriot public through its collection and how that contributes to the promotion of national consciousness.